

مهاجرت کادر درمان مهم تر از قاچاق آرد#۴۷؛ زنگ خطر برای نظام سلامت

مهاجرت پزشکان، پرستاران، ماماها و سایر نیروهای نظام سلامت کشور به آن سوی آب ها برای اینکه بمانند، زنگ خطری است که مسئولان امر باید آن را جدی بگیرند.
#۴۷</br>

به گزارش سایت خبری پرسون، کادر پزشکی، پرستاری و تمامی رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی که ایفاگر نقش‌های مختلفی در نظام سلامت کشور هستند، می‌بایست مورد حمایت قرار گیرند تا مبادا کمیت و کیفیت خدمات سلامت محور آسیب ببیند. از همین رو، می‌بایست به مسائل و مشکلات نیروهای نظام سلامت، بیش از پیش توجه شود تا مانع از آسیب‌های آن بر سلامت جامعه شد.

خروج پزشکان، پرستاران و... از کشور به امید زندگی بهتر در آن سوی آب‌ها، در حالی اتفاق می‌افتد که این نیروها با پول همین کشور تربیت شده اند و می‌بایست بهره‌مندی این سرمایه گذاری ها متوجه مردم خودمان باشند.

سال‌های سال است که موضوع نبود یا کمبود پزشک متخصص و فوق تخصص در مناطق محروم و کم برخوردار کشور، چالش اصلی نظام سلامت است. اما، شرایط برای حضور و ماندگاری نیروهای متخصص در این قبیل از مناطق کشور، به گونه‌ای نبوده که میل و رغبت را برای جامعه پزشکی فراهم کند تا چند سالی از خدمت خود را دور از پایتخت و مراکز کلانشهرها سپری کنند.

بارها و به دفعات، موضوع عدم ماندگاری جامعه پزشکی، محور بحث و گفتگوهای دست اندرکاران نظام سلامت بوده، اما خروجی مناسبی نداشته و در نتیجه، همچنان شاهد سفرهای درمانی مردم مناطق محروم به مراکز کلانشهرهای کشور هستیم.

چرا پزشکان مهاجرت می‌کنند

بابک شکارچی معاون آموزش و پژوهش سازمان نظام پزشکی، با اشاره به اینکه فاکتورهای زیادی برای مهاجرت پزشکان وجود دارد، گفت: تعرفه‌های غیرواقعی، فشار کاری دوران رزیدنتی، تبعیض در حقوق‌های دریافتی، نبود امکانات رفاهی و درمانی در مناطق دورافتاده برای گذراندن دوره طرح و... از جمله عوامل مهاجرت پزشکان است.

وی افزود: اغلب پزشکان عمومی که امکان ادامه تحصیل و گرفتن تخصص را ندارند، تصمیم به مهاجرت می‌گیرند و با توجه به اینکه شرایط اقتصادی برای فعالیت پزشک عمومی در کشور مهیا نبوده و نظام سلامت نیز این گروه از پزشکان را در قالب طرح پزشک خانواده و سیستم ارجاع به کار نگرفته است، میزان مهاجرت در این قشر بیش از سایر گروه‌های پزشکی است.

وی ادامه داد: کشورهای کانادا، انگلستان، آلمان، استرالیا و نیوزیلند، دانمارک، سوئد و نروژ در کنار کشورهای حاشیه خلیج فارس، از پرتعدادترین کشورها برای مهاجرت پزشکان به شمار می‌روند.

معاون آموزش و پژوهش سازمان نظام پزشکی با عنوان این مطلب که پزشکان نیز به دغدغه‌های معیشتی مردم واقف بوده و خواهان افزایش پرداخت از جیب بیمار نیستند، گفت: چگونه است که مسئولان به فکر قاچاق آرد و خروج آن از کشور هستند اما فکری به حال جامعه پزشکی که سرمایه‌های اجتماعی این مملکت بوده و هزینه‌های زیادی صرف تربیت آنها شده است، نمی‌کنند.

وی با طرح این سوال که آیا ارزش یک پزشک از آرد کمتر است، افزود: چرا دغدغه مهاجرت پزشکان را نداریم.

شکارچی، معیار قضاوت مردم از اوضاع اقتصادی و مالی پزشکان را تنها برای حدود ۵ درصد از جامعه پزشکی قابل قبول دانست و گفت: از دولت و حاکمیت انتظار می‌رود با بررسی همه‌جانبه ابعاد موضوع و توجه به مصلحت عامه مردم، طرح و برنامه مناسبی برای جلوگیری از مهاجرت نخبگان به خصوص پزشکان ارائه دهد تا شاهد خروج سرمایه‌های اجتماعی از کشور نباشیم.

مهاجرت ماماها

جامعه مامایی نقش عمده‌ای در نظام سلامت کشور دارد، به طوری که در موضوع مراقبت از مادر و فرزند، این ماماها هستند که تلاش می‌کنند. اما، با توجه به اینکه جایگاه آنها در نظام سلامت، آن طور که باید و شاید شناخته شده نیست، آنها نیز به فکر مهاجرت هستند.

شهلا خسروی مشاور وزیر بهداشت در امور مامایی، گفت: در همه جای دنیا، مامایی جزو حرفه‌هایی است که برای نظام سلامت بسیار اهمیت داشته و تقاضای زیادی دارد. اما متأسفانه در کشور ما به این موضوع توجه نشده و از ماماها حمایت نمی‌شود که منجر شده تعداد زیادی از فارغ التحصیلان مامایی که در کشور تحصیل کرده و نظام سلامت ما برای آنها هزینه کرده است، مهاجرت کنند و در کشورهای دیگر به خدمت ادامه دهند.

وی افزود: در بیمارستان‌های دولتی کمبود شدید ماما داریم و این موضوع باعث شده ماماها نتوانند توانمندی‌های خود را به صورت کامل و شایسته بروز دهند.

تقاضا برای پذیرش پرستاران ایرانی در آن سوی مرزها

جامعه پرستاری کشور نیز از جمله نیروهای تأثیرگذار در نظام سلامت کشور هستند که همواره از شرایط خود رضایت نداشته و معتقدند آن طور که باید و شاید دیده نمی‌شوند. به طوری که در دوران پاندمی کرونا، ده‌ها هزار پرستار در بیمارستان‌ها درگیر بیماری شدند و برخی از آنها به دلیل شدت بیماری، نمی‌توانند در بالین خدمت کنند.

در همین حال، سال‌های سال است که موضوع کمبود نیروی پرستاری در بیمارستان‌های کشور، مطرح است. اما، همچنان با چالش کمبود پرستار مواجه هستیم. در حالی که سالانه تعدادی از پرستاران با تجربه، با درخواست برخی از کشورهای همسایه و همچنین کشورهای اروپایی و آمریکایی، به این کشورها مهاجرت می‌کنند.

تبعیض در پرداختی‌های نظام سلامت، عدم اجرای قانون تعرفه گذاری خدمات پرستاری، کمبود پرستار به ازای تخت بیمارستانی، شیفت‌های اجباری، عدم توجه به نیازهای رفاهی وhellip؛ از جمله علل کاهش انگیزه پرستاران برای خدمت است و در مقابل، پرداختی‌هایی که کشورهای میزبان پرستاران ایرانی پیشنهاد می‌دهند، دست به دست هم داده تا شاهد مهاجرت نیروهای پرستاری از کشور باشیم.

افزایش تقاضا برای تأمین نیروی انسانی در نظام سلامت دنیا

بعد از بروز بحران کرونا، یکی از چالش‌های نظام سلامت در دنیا، خودش را بیشتر از گذشته نشان داد و آن، کمبود نیروی انسانی متخصص بود.

مطابق با پیش‌بینی‌های صورت گرفته توسط سازمان بهداشت جهانی، در دهه‌های آینده نیاز به کارکنان شاغل در حوزه بهداشت و درمان به دلایل مختلفی از جمله رشد جمعیت، کهنسالی، تغییر ماهیت بیماری‌های مسری و فناوری‌های جدید به میزان قابل توجهی در سطح جهان افزایش می‌یابد. این افزایش تقاضا با توجه به کمبود کارکنان بهداشتی خصوصاً در کشورهای با درآمد کم و متوسط و به رغم تلاش‌ها و مداخلات اساسی سازمان‌های جهانی برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار مرتبط با سلامت از اهمیت بیشتری برخوردار است.

پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۰ شیوع بیماری‌های غیر واگیر و افزایش جمعیت سالمندان باعث ایجاد تقاضا برای ۴۰ میلیون نیروی کار اضافی در بخش سلامت در سراسر جهان خواهد شد.

مطالعه جهانی فشار (بار بیماری‌ها) تخمین می‌زند که فقط نیمی از همه کشورها نیروی انسانی لازم برای ارائه خدمات مراقبت‌های بهداشتی و درمانی با کیفیت را دارند که برای دستیابی به پوشش بهداشت جهانی ضروری است. همچنین این مطالعات نشان می‌دهد که نیروی کار جهانی در زمینه‌های مرتبط با بهداشت و سلامت به طور ناموزون و نابرابر توزیع شده‌اند.

بنابراین، مسئله کمبود نیروی انسانی در بخش بهداشت و درمان و نامتوازن بودن توزیع پراکندگی کادر درمان در اکثر کشورهای جهان وجود دارد. به همین دلیل و با توجه به برنامه‌های مهاجرتی کشورها در راستای تأمین کادر درمانی مورد نیاز خود طبیعی به نظر می‌رسد که تحرک و جابه‌جایی نیروی انسانی در این بخش نسبت به سایر حوزه‌ها بیشتر باشد.

منبع: مهر